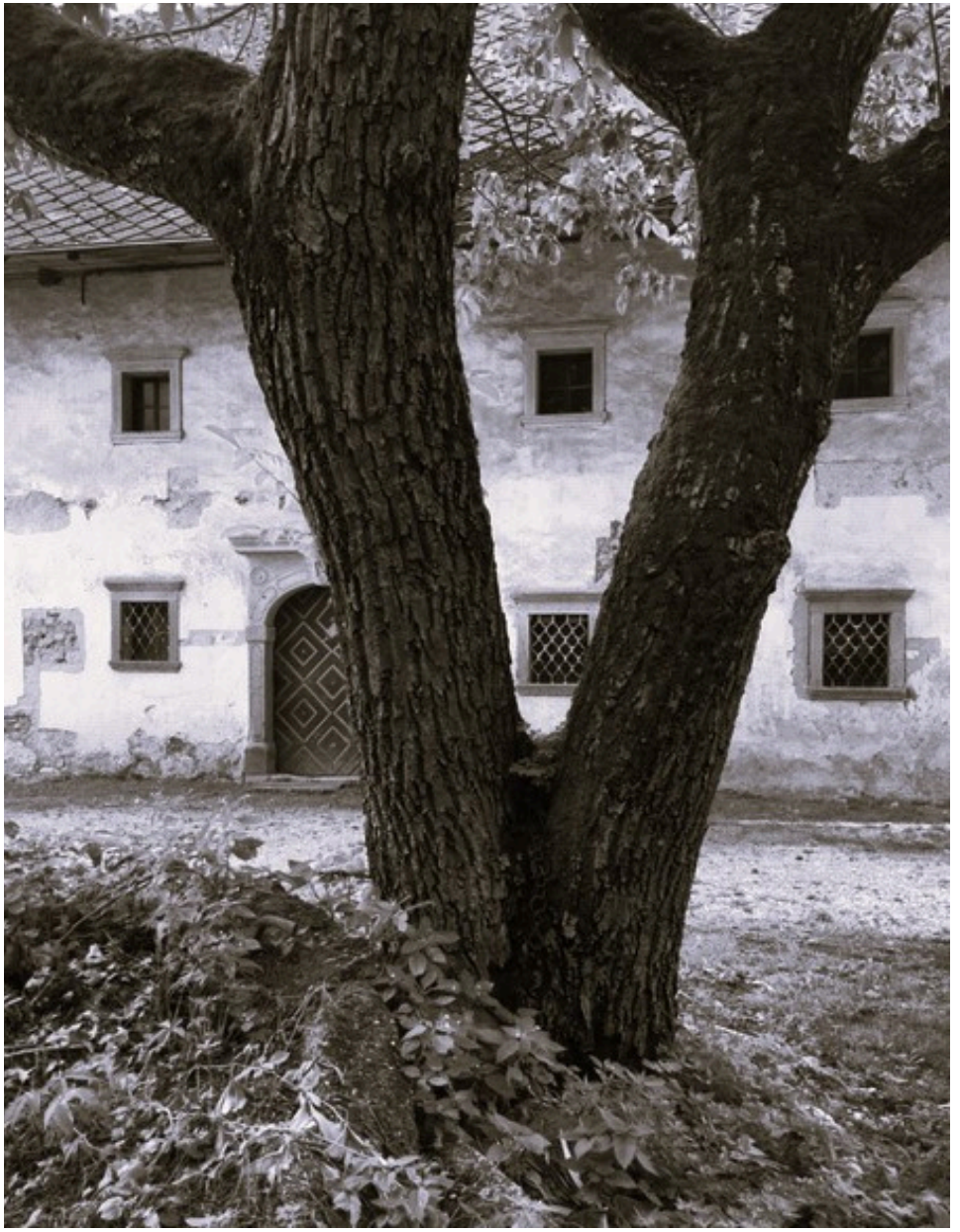
standard

Idejna zasnova zunanje ureditve:

Tradicionalni vrt Mrakova domačija

30.05.2024

Tradicionalni vrt Mrakova domačija

Kulturni spomenik lokalnega pomena, Mrakova domačija, ima približno 1200 m² zunanje okolice oziroma vrta. Trenutna okolica domačije je zatravljena, z večjo tratno ploskvijo med objektoma domačije na vzhodu in Rečiško cesto na zahodu. Prostor med skednjem in hišo je prav tako v večji meri zatravljen, s večjim drevesom (oreh) na sredini.

Predlog zunanje ureditve sledi tradicionalnim načelom slovenskih kmečkih vrtov predalpskega in alpskega sveta, s poudarkom na prvinah, ki so se pojavljale na kmečkih vrtovih v preteklih 200 letih, predvsem na Gorenjskem. Pri načrtovanju tradicionalnega kmečkega vrta smo črpali iz zbirk načrtov in fotografij Slovenskega etnografskega muzeja.

Nova ureditev vrta Mrakove domačije združuje parkovno ureditev učnega tipa s tradicionalnimi elementi kmečkih vrtov na Gorenjskem, kot so gartlc, visokodebelni ekstenzivni sadovnjak, čebelnjak, vodnjak, lesene opore ter območja za pridelavo določenih vrst sadja in zelenjave ter manjša večnamenska območja, namenjena različnim kmečkim opravilom, kot npr. sečnja lesa, predelava sadja ipd. Elementi parkovne ureditve učnega tipa oz. učnega vrta so učilnica na prostem, kipi, klopi, učne table ipd.

Primeri

SLOVENSKI
ETNOGRAFSKI
MUZEJ

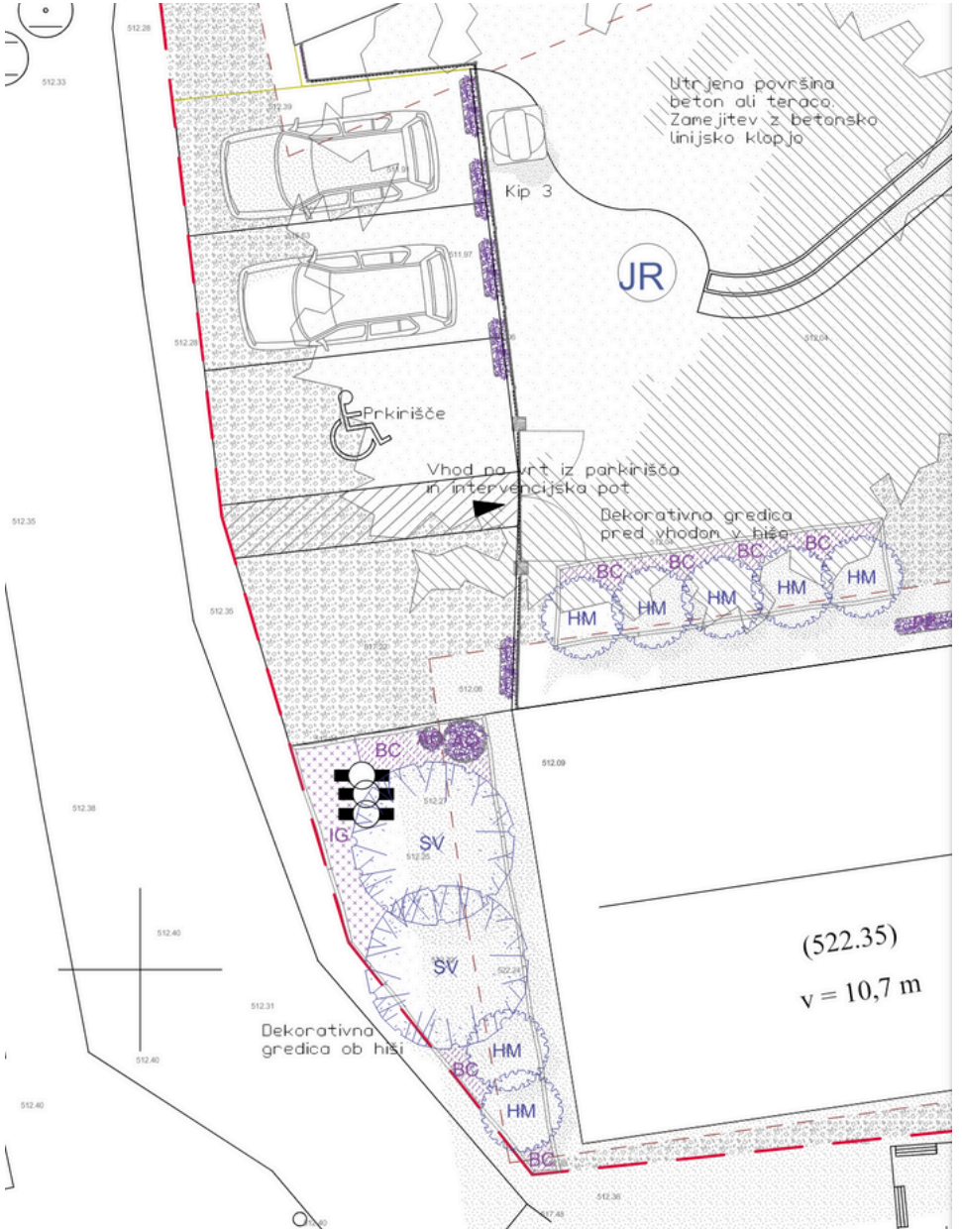

SLOVENSKI
ETNOGRAFSKI
MUZEJ

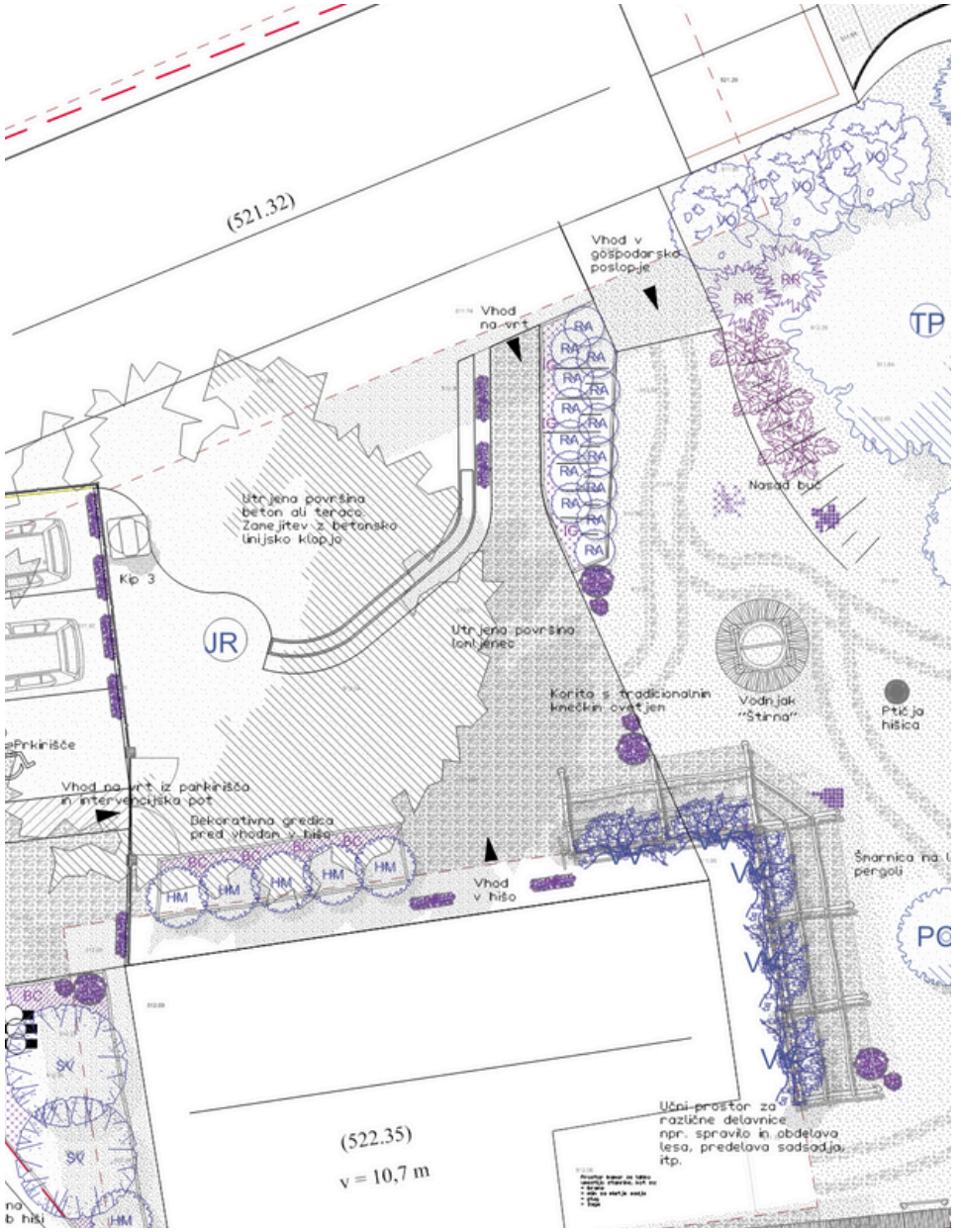
Zahodni del - Predvrt

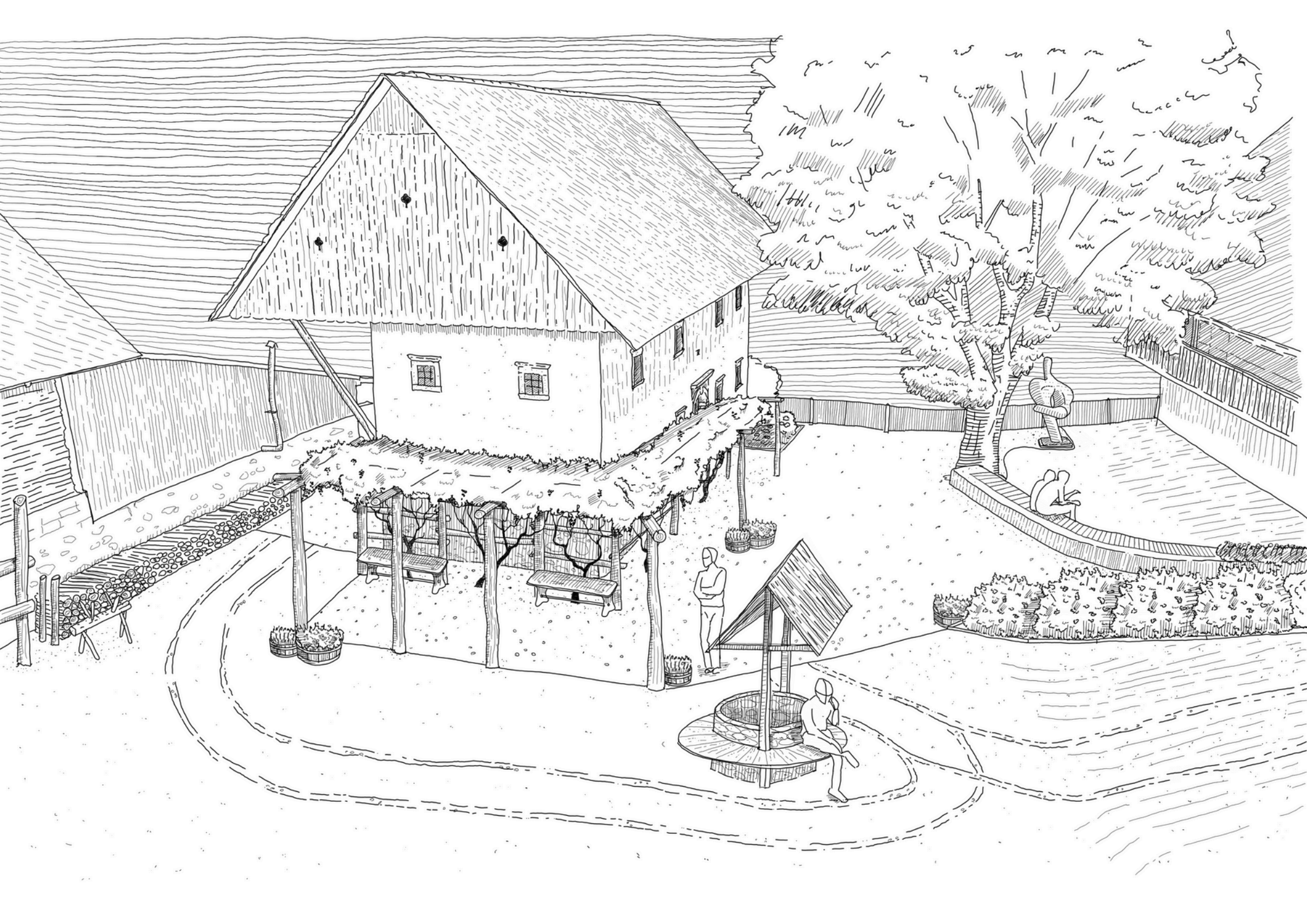
Območje je zamejeno s cesto in predstavlja servisni vhod v domačijo. Na območju se nahajajo parkirišča ter intervencijska pot in gredica s tradicionalnimi okrasnimi rastlinskimi vrstami na zadnji stranici hiše. Celotno območje je utrjena površina iz lomljenca. Med hišo in skednjem je lesena ograja, ki je ozelenjena s tradicionalnimi trajnicami (nagelj). Slednje omogoča omejitev dostopa na območje Mrakove domačije izven obratovanja.

Osrednji del – Med hišo in skednjem

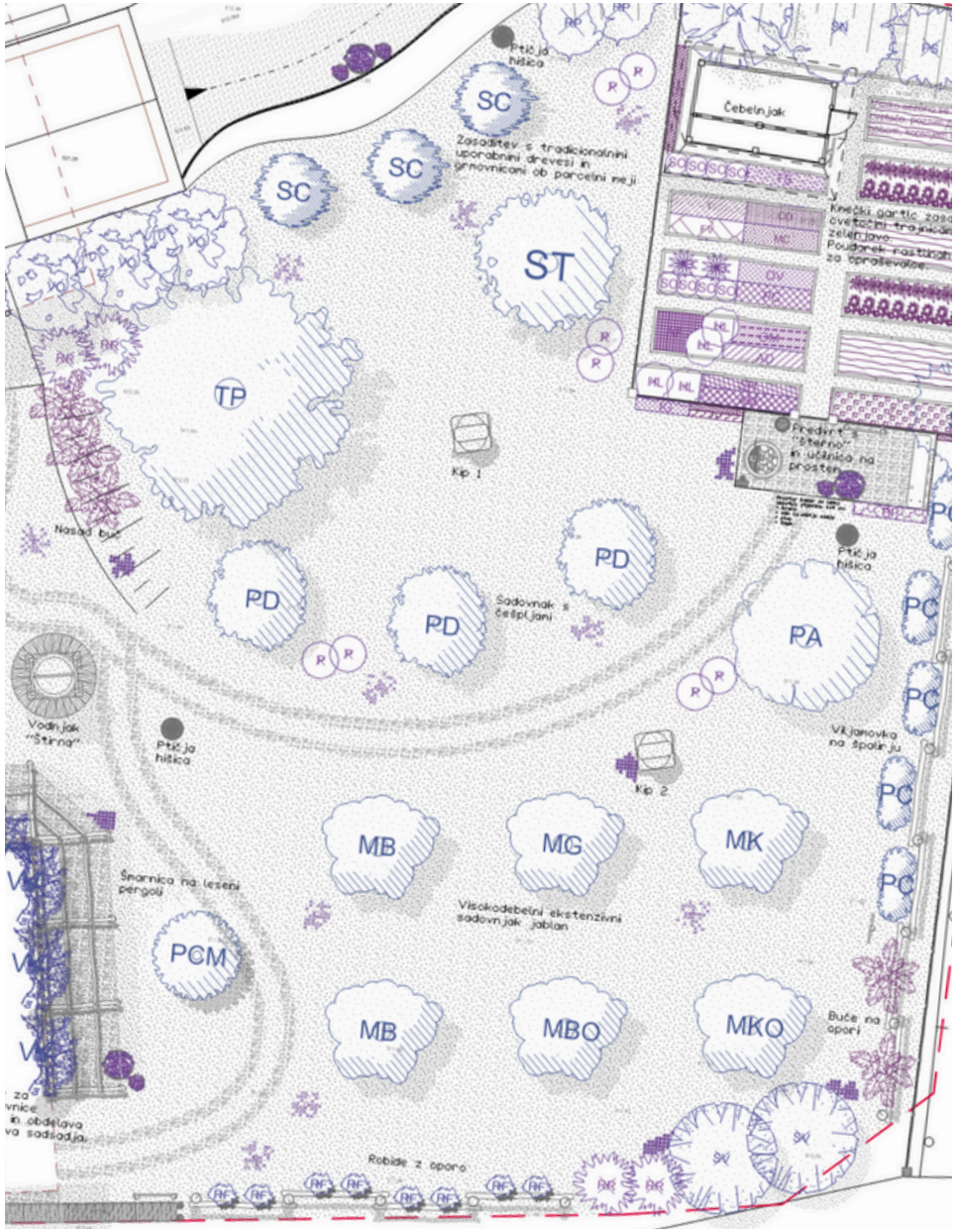
Na območju se nahaja vhod v skedenj in v hišo. Na skedenj je navezana učilnica na prostem s linijsko klopjo. Večji del površine je zasenčen z obstoječim drevesom, ki ga poskušamo ohraniti. Površine so utrjene z lomljencem in betonom. Ob vhodih v objekte se nahajajo gredice s tradicionalnimi okrasnimi rastlinskimi vrstami, ki so zamejene z leseno obrobo. Na severni in zahodni stranici objekta se nahaja lesena pergola s šmarnico.

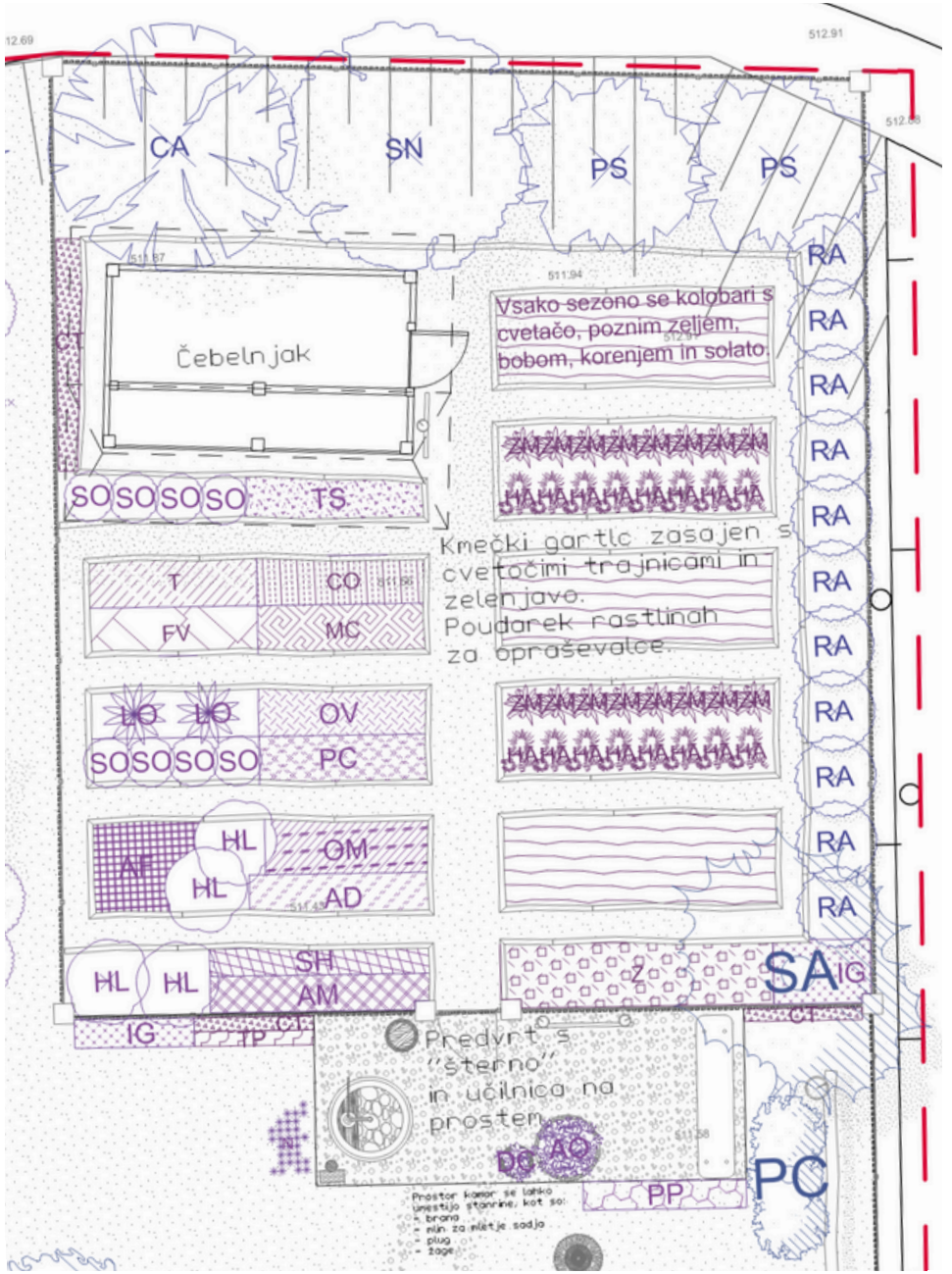
Travnik in sadovnjak

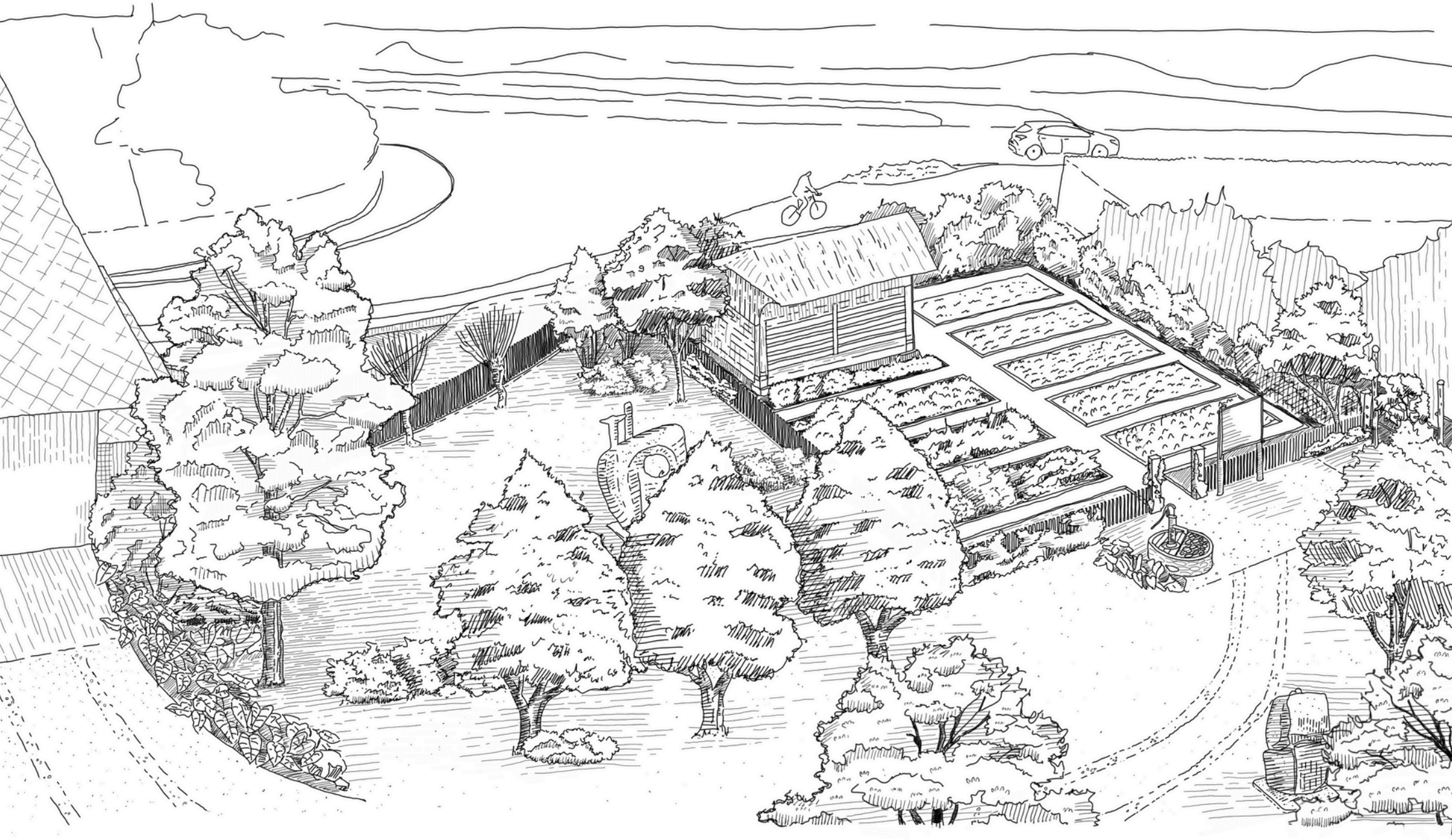
Del med vzhodnima stranicama objektov in vzhodno parcelno mejo je v večji meri zatravljen in zasajen s tradicionalnimi rastlinskimi vrstami (visokodebelni ekstenzivni sadovnjak), kot so sadno drevje (stare sorte) in ostale uporabne rastline. Poti na tratni ploskvi so nakazane z linijami lomljenca in spominjajo na kolesnice voza. Kolesnice povezujejo utrjeno osrednjo površino med objektoma z gartlcem. Na obravnavanem območju se nahajajo še posamezni elementi, kot so vodnjak, prosto stoječe ptičje hišice, kipi, učne table in lesene opore za rast sadja (špalir).

Gartlc

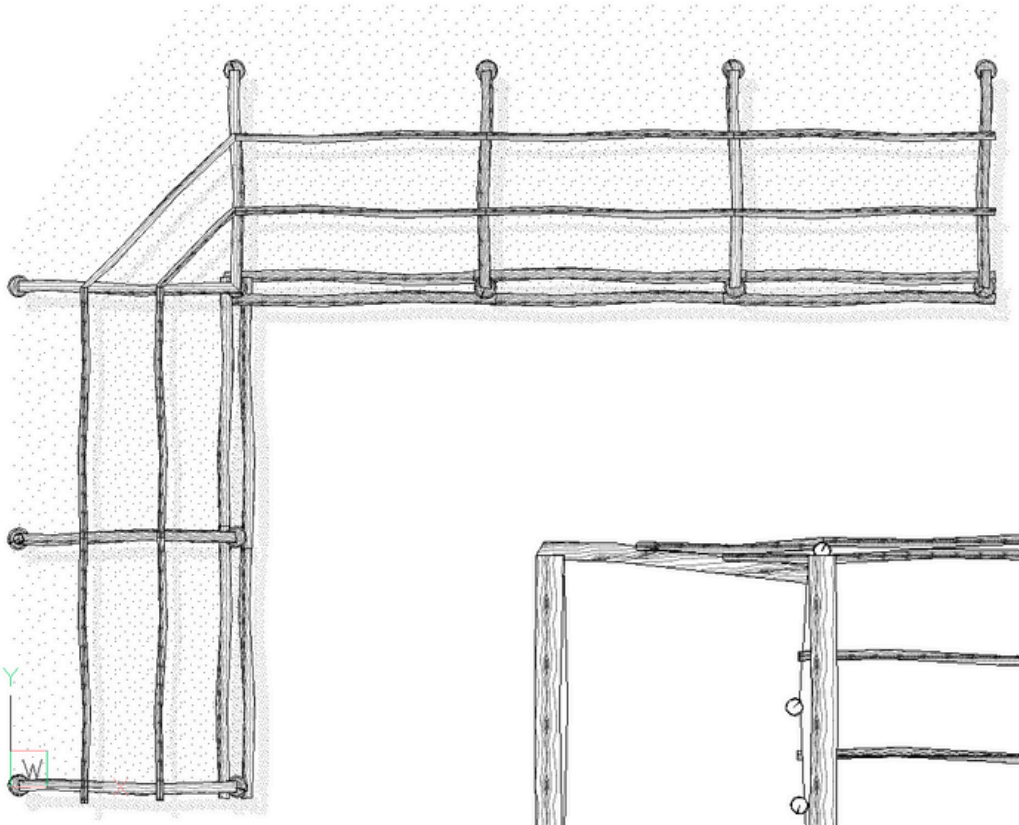
Tradicionalni gorenjski zelenjavni vrt (gartlc) se nahaja na severozahodu območja domačije. Vrt je ograjen z nižjo leseno ograjo. Pred vhodom se nahaja manjša učilnica na prostem, kjer je vodnjak in učna tabla. Gartlc je zasajen s tradicionalnimi uporabnimi rastlinskimi vrstami in zelenjavo, na severu se nahajajo še večje grmovnice, ki služijo kot bariera med vrtom in cesto. Osrednji element vrta je čebelnjak.

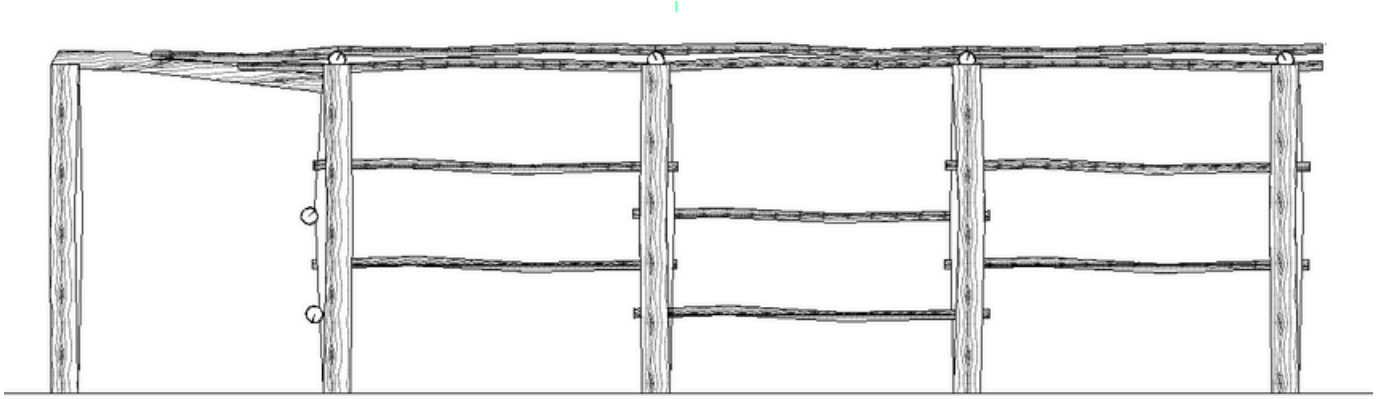

Elementi in oprema

Lesene opore - Pergola
Opora za šmarnico

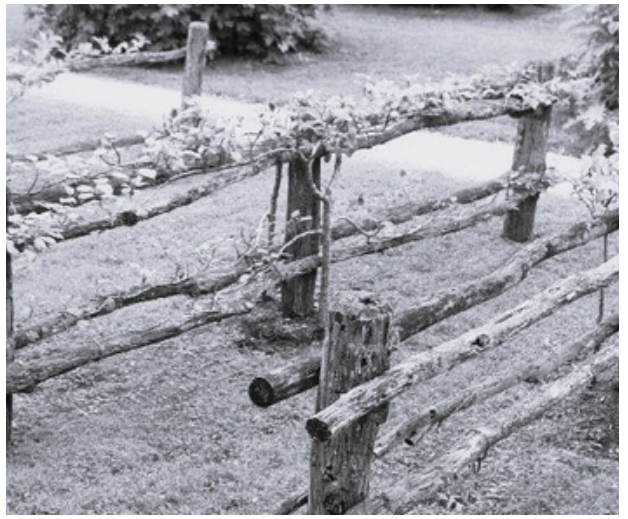

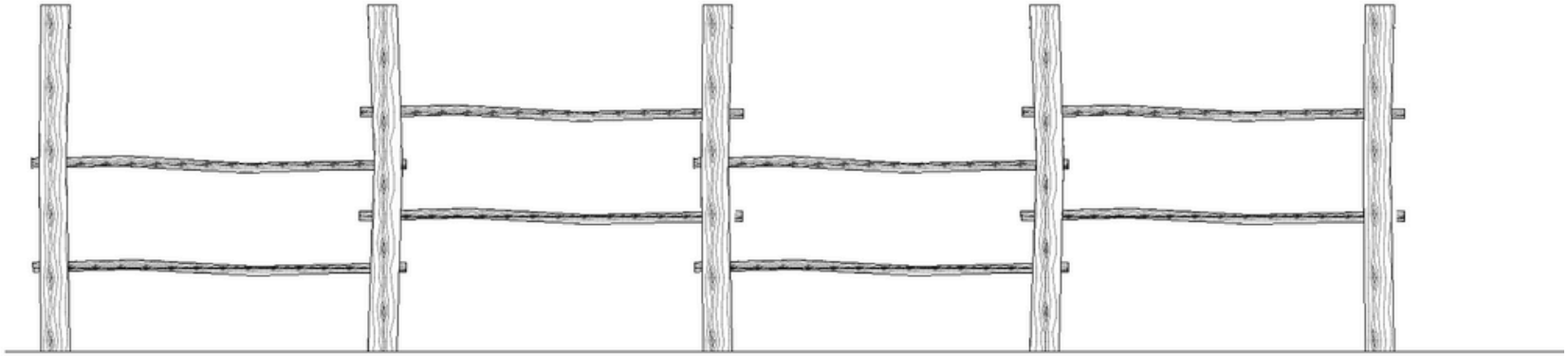

Elementi in oprema

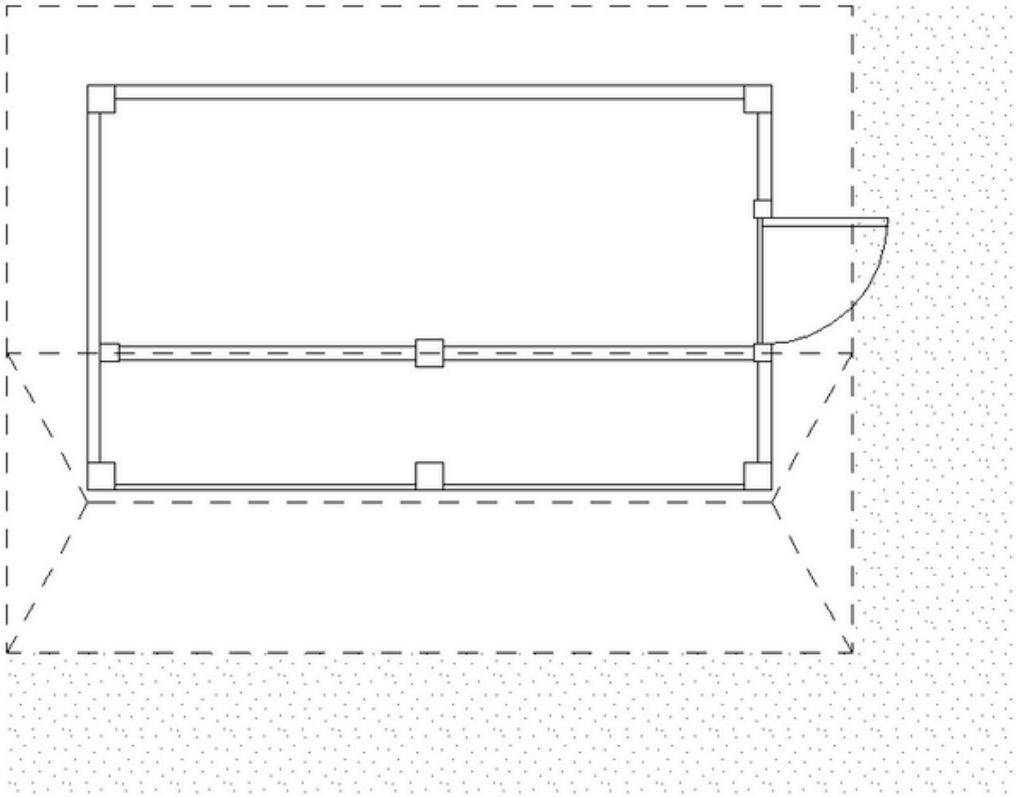
Lesene opore - Špalir
Opora za viljamovko, robido in buče

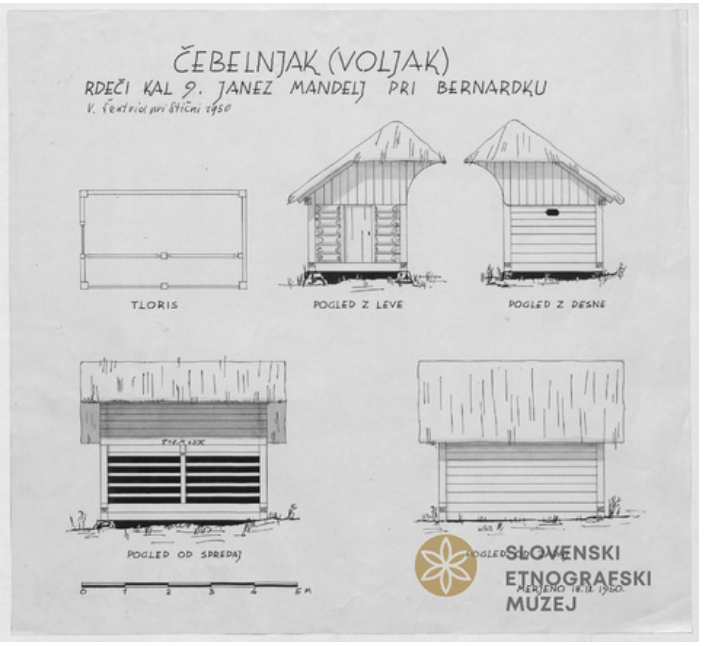

Elementi in oprema

Čebelnjak

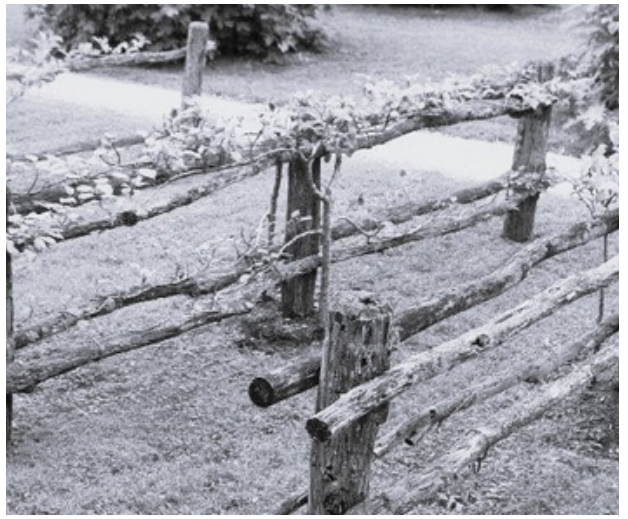

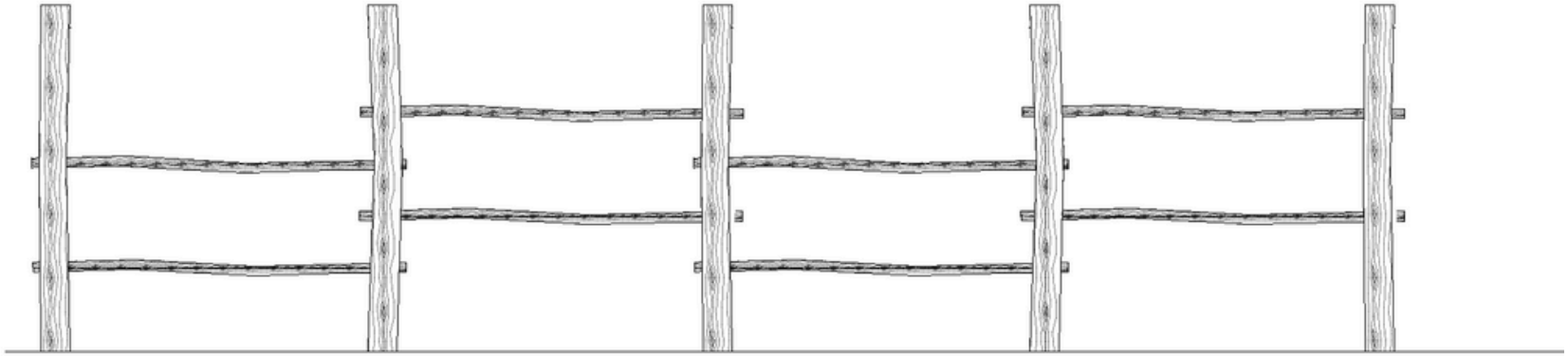

Elementi in oprema

Lesene opore - Špalir
Opora za viljamovko, robido in buče

Elementi in oprema

Učne table in klopi

